І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 96. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 22-го ТРАВНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, MAY 22, 1974 No. 96. VOL. LXXXI.

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА ВІДЗНАЧАЄ 80-РІЧЧЯ З ДНЯ СВОГО НАРОДЖЕННЯ

Філядельфія. — В травні цього року сповнилося вісімдесять років життя провідній українській громадській і жіночій діячці у ЗСА, основоположниці й довголітній голові Союзу Українок Америки Олені Лотоцькій. Народжена 23 травня 1894 року, в Західній Україні в патріотичній священичій родині о. Антона Фолиса, рідного брата посла до австрійського парляменту о. Йосифа Фолиса, вчилася в перемиському Інституті для дівчат й одружившися із священиком о. Василем Добушевським прибула із своїм чоловіком вже 1912 року до ЗСА, де включилася згодом в активне громадське життя разом із своїм другим чоловіком Володимиром Лотоцьким. В 1925 році брала участь у Конгресі Міжнародної Жіночої Ради у Вашингтоні і того ж самого року стала ініціяторкою заснування загальної жіночої організації Союзу Українок Америки. Була довголітньою членкою управи СУА та його головою в 1933-1934 і згодом в 1943-1966 роках. Була ініціяторкою скликання Світового Конгресу Українського Жіноцтва в 1948 році, у висліді якого була створена Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Як голова СУА, Олена Лотоцька довгими роками репрезентувала цю організацію в Українському Конґресовому Комітеті Америки і в Злученому Українському Допомоговому Американському Комітеті, як їх містоголова. Брала участь, як репрезентантка СУА і СФУЖО, в багатьох міжнародних жіночих конґресах — у Вашинґтоні 1925, в Гельсінках 1954, в Монтреалі 1957, в Парижі 1958 та інших. Діяльності Ювілятки присвячена окрема стаття п-ні Л. Б. в цьому числі „Свободи"

Олена Лотоцька

Проф. Ігор Шевченко обраний на члена Американської Академії Наук

Кембридж, Масс. (Б.Т.) — Американська Академія Наук (American Academy of Arts and Sciences), заснована в Бостоні 1970 р., обрала на своїх річних зборах, 8-го травня 1974 р., проф. Ігоря Шевченка своїм дійсним членом (fellow) у клясі гуманістичних наук в секції філології. Академік І. Шевченко — визначний український вчений-візантолог, є четвертим членом українського походження тієї найвищої американської наукової установи і другим в ділянці гуманістичних наук. Три попередні вчені українського роду це — Юрій Кістяківський, колишній дорадник президента Д. Айзенгавера, був обраний 1933 року в клясі математично фізичних наук, секція хемії; другий — генетик і професор Колюмбійського університету Теодосій Добжанський був обраний на академіка 1953 р., в клясі біологічних наук, в секції еволюційної біології; третій — проф. Омелян Пріцак став академіком 1971 року в клясі гуманістичних наук, секція філології та історії.

Академік Ігор Шевченко є професором Гарвардського університету, співдиректором Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету і членом Комітету Українських Студій в тому ж університеті. І. Шевченко, 52-літній вчений, своїми науковими осягами увійшов в коло вчених світової міри і тепер вкладає багато енергії та зусиль для Гарвардського Центру Українських Студій, який треба розгорнути і скріпити, щоб забезпечити українознавчим студіям високий рівень і безперебійний розвиток.

Проф. Ігор Шевченко

Захід таврує вибух атомової енергії в Індії

Лондон. — Майже всі країни вільного світу зайняли критичне, а то й гостро неґативне становище супроти переведеного в минулу неділю в Індії першого її штучного ядрового вибуху. Хоча він відбувся під землею і ніби з невеликою силою, проте нема сумніву, що Індія стала шостим з черги членом міжнародного атомового клюбу", до якого досі належали: ЗСА, СССР, Британія, Франція і Комуністичний Китай. Особливо гостро зареаґували Японія, яка принципово ворожа всім ядровим експериментам, та Канада, яка найбільше помагала Індії в побудові атомових реакторів, застерігшись проте, що не вільно вжити їх до розряджування атомової енергії у штучних вибухах. Міжнародна, зокрема американська преса таврує Індію, що вона, маючи 580 мільйонів населення, переживаючи хронічну господарську кризу із голодовою ситуацією в різних своїх провінціях і потребуючи постійної грошової і харчової допомоги з закордону, видаткувала в останніх п'яти роках 173 мільйони дол. на атомові досліди. ЗСА признали Індії в рямцях загальної допомоги закордонові 75 мільйонів долярів, ту програму виконають, але мабуть, стримаються з будь-якою дальшою допомогою. Індія потребуватиме на найближчих 5 років кругло 10 мільйонів тонн зерна і від 5 до 12 більйонів грошової допомоги. Припускають, що коли за три тижні почнеться у Парижі конференція 13-ох членських держав Світового Банку, то тамошній настрій буде неприхильний для Індій. Загально вважають, що вибух атомової енерґії в Індії переведено „для „внутрішнього вжитку", як засіб пропаґанди для уряду Індіри Ганді, проти якого існує там сильна опозиція. Хоча індійські правителі впевняють, що Індія не буде продукувати атомової зброї, зовнішній світ не дає віри тим заявам.

АДВОКАТ ІВАН ФЛИС ОБРАНИЙ НА ПРЕДСІДНИКА 28-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

У першому дні нарад крім Президії обрано комісії та вислухано звіти членів Головного Екзекутивного Комітету і Контрольної Комісії

Філядельфія. — Минулого понеділка 20 травня тут, як вже коротко було інформовано, почалася 28-а з черги звичайна Конвенція Українського Народного Союзу. Зібраних у великій бенкетовій залі готелю Маріот 426 делеґатів привітав о год. 9 ранку голова місцевого Конвенційного комітету та почесний член Головного Уряду д-р Володимир Ґалан, звертаючи увагу, що Конвенція відбувається в час великих змагань і великих змін. Український Народний Союз, говорив д-р В. Ґалан, є найбільшою і наймогутнішою українською установою у вільному світі і з цією великістю зв'язана така ж відповідальність, яка тяжить під час цієї Конвенції на всіх делеґатах, бо вони радитимуть не тільки для добра Українського Народного Союзу, але й усієї української громади і всього українського народу.

Початкову молитву, дякуючи Господеві за дотеперішні ласки та благаючи Божої опіки і провидіння у цих конвенційних нарадах та на майбутнє, провів архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА Владика Марко. Після молитви оперова співачка пані Марія Лисогір при фортепіяновому супроводі заінтонувала американський, канадський та український національні гимни. В імені посадника цього міста „братньої любови" привітав Конвенцію, представлений делеґатом Володимиром Біляєвим, заступник посадника Майк Воллес.

Офіційно відкрив конвенцію вступним словом головний предсідник Йосиф Лисогір, закликаючи на початку всіх присутніх вставанням з місць та хвилиною мовчанки вшанувати піонерів-основоположників Українського Народного Союзу і всіх тих, що для нього трудилися та відійшли у вічність.

Головний предсідник Йосип Лисогір

З черги прийнято з деякими доповненнями програму нарад Конвенції. Верифікаційна комісія, її голова Роман Татарський та секретарі Волтер Рефт і Текля Мороз, у своїх звітах поінформували що в Конвенції бере участь 426 делеґатів та 26 членів Головного Уряду. На дверників головний предсідник покликав делеґатів Івана Пригоду з Ню Йорку та Степана Колодруба з Пенсильванії.

Вибір Президії

З черги приступлено до вибору конвенційної Президії. На пропозицію делеґата 5-го Відділу Володимира Левенця Конвенція однодушно обрала Президію в такому складі:

адвокат Іван Флис — предсідник,

Адв. Іван Флис

д-р Михайло Снігурович і Юрій Гвоздулич — заступники,

інж. Андрій Заброцький і мґр Іван Скочиляс — секретарі.

Адвокат Іван Флис, який вже четвертий раз з черги проводить конвенційними нарадами Українського Народного Союзу, подякував делеґатам від імені нонообраної Президії за довір'я та поінформував про основні парляментарні засади, згідно з якими проходитимуть наради Конвенції.

Вибір комісій

В дальшому Конвенція, вже під проводом новообраної Президії, обрала передбачені статутом Виборчу комісію, Комісію просьб та запропоновану вже Конвенцією Комісію секретарських справ. Вибір відбувся балотами і їх кінцевий вислід мала подати до відома Верифікаційна комісія в наступному дні нарад.

Предсідник Конвенції згідно із статутом найменував Пресову комісію в складі: Володимир Біляїв, Василь Папіж, Андрій Кейбіда, Євген Іванців, д-р Павло Питель, Олена Олек, Степанія Геврик, Меланія Міляновнч. Софія Карпюк, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Антін Драган.

На цьому закінчено першу сесію першого дня нарад.

Друга Сесія першого дня нарад

Другу сесію цього першого дня нарад 28-ої Конвенції Українського Народного Союзу відкрив о год. 3 по полудні її предсідник адв. Іван Флис. На початку прийнято пропозицію Контрольної комісії, щоб кожного дня на початку нарад секретарі Конвенції відчитували короткий протокол з нарад і ухвал попереднього дня та щоб Президія кожночасно виразно встановляла, які з ухвал є зобов'язучими резолюціями, а які є тільки рекомендаціями.

Спонтанний вияв симпатій до переслідуваних в Україні

Запрошений до слова представник створеного з ініціятиви ЦЕСУС при СКВУ Комітет Оборони Валентина Мороза, що його очолює проф. Володимир Тарнопольський з Торонта, мґр Ярослав Заяць прочитав формальне звернення цього Комітету до Конвенції з проханням про схвалення відповідних фондів на працю Комітету. Я. Заяць в дальшому говорив, що Валентин Мороз символізує ввесь рух спротиву в Україні та поінформував про останнє пресове повідомлення совєтської амбасади в Оттаві власне в справі В. Мороза. Конвенційні делеґати однодушно схвалили, щоб з належних їм фондів на покриття їхніх конвенційних видатків відрахувати по 20.00 дол.,

(Закінчення на стор. 3-ій)

СЛОВО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Дорогі Делеґатки і Делеґати, Високопреподобні і Всечесніші Отці, Члени і Почесні Члени Головного Уряду, Дорогі Гості!

Я маю велику честь привітати Вас усіх на цій 28-ій Звичайній Конвенції Українського Народного Союзу та офіціяльно проголосити це чотирирічне зібрання відкритим.

Як першу справу на нашому порядку нарад встаньмо всі та хвилиною мовчазної молитви віддаймо пошану основоположникам нашого Союзу та всім тим, які протягом 80 років так самовіддано і з такою повною присвятою працювали для добра наших членів та для здійснення прагнень нашого Українського Народу.

Пані і Панове! 22-го лютого цього року ми відзначали 80-річчя заснування нашого Союзу. За нами вісім десятків років майже неймовірної події в історії. За ті роки боротьба народу, батьківщина якого була вимазана з мапи світу та ім'я якого було заперечене як неіснуюче, є одною з найбільших людських драм минулого сторіччя. На протязі життя однієї людини, наші перші поселенці-піонери своїм невтомним змаганням та непохитною рішучістю заставили світ визнати їхню культуру, їхню релігію та їхні аспірації на незалежну державність.

Сьогодні, у наше 80-річчя, ми можемо з гордістю сказати, що завдяки героїчній відданості наших попередників, Україна й український нарід є сьогодні фактором у щоденному житті на світовій сцені.

Ми також можемо вважати, що мрії отця Грушки щонайменше частинно, стали дійсністю. Ми один одного ліпше пізнали і ми „поліпшили нашу долю".

Але, це все належить до минулого. Що ж тепер?

Якщо б отець Грушка був сьогодні між нами, я впевнений, що він був би сповнений радістю! Бо він бачив би перед собою живу, динамічну, високорозвинену українську спільноту.

Він був би захоплений великою сіткою активних українських парафій від побережжя до побережжя і від північних кордонів Канади до південних берегів Америки. Він, без сумніву, був би більш чим радий широким і всеохоплюючим громадським життям всюди там, де поселились українці. Система шкільництва, громадські осередки, професійні товариства, численні організації, братські Союзи, фінансові установи та численні інші організації, такі вітальні для нашого зорганізованого життя, захопили б його.

Справді так, поступ, що його ми зробили за 80 років, міг би бути джерелом великого вдоволення для отця Грушки, якби він був сьогодні між нами.

Але, я не є певний, що він вповні був би вдоволений тим, що він бачив.

З його далекозорістю та непохитною вірою у спроможність нашого народу допомогти собі, наш сьогоднішній стан цілком певно заохотив би його запропонувати пляни для ще більшого прогресу нашого народу. Він навряд чи прийняв би наші здобутки за досягнену мету. Навпаки, він пропонував би більшу активність, а сьогоднішній стан він вважав би за базу для майбутніх досягнень, які відповідали б збільшуваним талановитості і можливостям нашого народу.

Це признаний факт, що наші ресурси поважно збільшилися.Вони можуть створити для нас усіх у кожному відношенні багатше життя.

Отець Грушка зразу ж відчув би наш потенціял і ми можемо собі уявити, що він негайно закликав би до могутнього зусилля змобілізувати всіх наших спеціялістів і фахівців в усіх ділянках нашого життя до об'єднання і співпраці та до накреслення плянів для ще більших зусиль досягнути найвищий соціяльний і економічний рівень нашого теперішнього громадського життя в Америці і Канаді. Він арґументував би, що ми не є тільки рівні між іншими народами, але ми також повинні однаково користуватись усіми модерними добродійствами людства, що їх мають наші більш щасливі, чи краще ситуовані сусіди.

Наш основний економічний добробут та наші постійно поширювані кадри професіональних і наукових талантів можуть і повинні сьогодні видати і забезпечити для нашої громади і її індивідуальних членів максимальні добродійства. По цій самій лінії нам треба працювати для відкриття ширших можливостей для нашої молоді, її виховання і її затруднення. Ми повинні допомогти і подбати, щоб наші професіоналісти займали якнайвищі і найбільш відповідальні виховні, політичні й адміністраційні становища. Наші працюючі люди повинні мати вказівки і напрямні для поліпшення їхнього положення. Наші старші віком громадяни повинні мати всі інформації та бути свідомі всіх соціяльних, економічних і медичних програм, що є

(Продовження на стор. 3-ій)

Відбулося засідання Екзекутиви ЗУАДК

Філядельфія. — У днях 4 травня і 8 травня ц.р. відбулося засідання Екзекутиви Ради Директорів ЗУАДК, в якім взяли участь: д-р Володимир Ґалан — президент, д-р Теодозія Савицька — заступник президента, мґр Остап Тарнавський — екзекутивний директор, проф. д-р Богдан Т. Гнатюк — скарбник, мґр Оксана Ґенґало — секретар та член Екзекутиви директор Іван Поритко. В першім дні засідання брали участь теж запрошені представники Суспільної Служби Української Щадниці д-р В.В. Саляк і д-р Володимир Чума. По звідомленнях президента і екзекутивного директора і по інформаціях секретаря Світової Ради Суспільної Служби СКВУ І. Поритка про теперішню ситуацію наших поселень в Південній Америці, а зокрема тепер широко обговорювану в українській пресі — Бразилію — переведено основну дискусію, в якій брали участь усі приявні та внаслідок її рішено делеґувати представника ЗУАДК до Бразилії на час одного місяця для докладного вивчення фактичного стану та потреб допомоги країнам в Південній Америці.

В. ЩЕРБИЦЬКИЙ ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ З „УКРАЇНСЬКИМ БУРЖУАЗНИМ НАЦІОНАЛІЗМОМ"

Київ. — В днях 16-17 травня тут відбувся пленум Центрального комітету Комуністичної партії України, на якому однією з головних справ було обговорення та прийняття рішень в справі успішнішої боротьби з „українським буржуазним націоналізмом". Згідно з пресовими інформаціями, перший секретар ЦК Компартії України В. Щербицький у своїй промові на пленумі звернув увагу на „послаблення" ідеологічної боротьби, що як говорив він, виявляється в „ідеологічному рівні деяких республіканських телевізійних та радієвих програмах". Цей упадок „ідеологічної чуйности" помітний також в українській пресі в УССР. Недоліки, коли мова про ідеологічну стійкість, виявляють українські совєтські науковці, серед яких шириться „аполітизм". Серед мистців, літераторів, поетів тощо помітні впливи західнього мистецтва і західніх течій, що йдуть у розріз з генеральними напрямними політики партії і є помилковими ідеологічно. Інший „неґативний" аспект підсовєтської дійсности в Україні, з яким совєтські чинники не можуть собі дати ради, це так зване „місництво", або інакше ставлення на перше місце місцевих інтересів понад інтереси цілого СССР, а також „національна вузькість і самовдовлення". Більше того, деякі службовці пляново сприяли такому занепадові, видаючи нібито від імени Центрального комітету директиви, хоч про це ЦК Компартії нічого не знав. Як видно з одержаних інформацій, В. Щербицький, якого Москва призначила на „ґавляйтера" України після усунення Петра Шелеста, найшовся у цих самих „клопотах", у яких був Шелест і через які з ним Москва розправилася, закидаючи йому підтримку „місництва", чи місцевого націоналізму.

Повний текст промови В. ські газети з 17 травня ц. р. і точніші уривки з неї та коментар з приводу цього виступу будуть надруковані в чергових числах нашого щоденника.

Православний священик, притриманий совєтськими властями, покинув священичий сан

Москва. — Кореспондент „Вашингтон Пост" інформує з Москви, що совєтська міліція арештувала православного священика Димитрія Дудка, який недавно у своїй церкві св. Миколая на Преображенській вулиці в Москві, започаткував проповіді у формі запитів та відповідей на різні теми. Перед цим арештом о. Д. Дудко заявив, що покидає священичий стан, бо не може погодитися із „нелеґальним втручанням безбожників у внутрішні справи Церкви". Кореспондент „Вашингтон Пост" твердить, що о. Дудко мав на думці совєтських верховодів. Як відомо, о. Дудко був змушений припинити вільну дискусію в своїй церкві з наказу патріярха Пімена, а справді з наказу уряду. Справа в тому, що під час цих дискусій він відверто критикував занепад духового життя і моралі в Совєтському Союзі та обговорював нелеґальне переслідування вірних совєтськими властями. Звичайно, на такі „дискусії" приходило до церкви св. Миколая 500-600 осіб. Приблизно стільки людей було в цій церкві минулої суботи, коли о. Дудка забирала поліція. Коли його виводили з церкви, то він звернувся до присутніх з проханням заступитися за нього. Члени парафії, деякі з сльозами на очах, зразу почали збирати підписи на петиції в його обороні. Як виявляється, церковні власті вирішили перенести о. Г. Дудка на іншу парафію поза Москвою, але він у відповідь на таке рішення патріярхальної канцелярії, зголосив 18 травня свою резиґнацію. Про таке своє рішення він повідомив членів своєї парафії на Богослуженні, заявляючи, що він це робить з уваги „на втручування безбожників у внутрішні справи Церкви". Яка буде дальша доля о. Г. Дудка — невідомо. Справа в тому, що коли він до чотирьох місяців не дістане праці, то тоді, згідно з совєтським законом про „паразитство", його можуть арештувати і засудити на примусову працю в концтаборі. Акцію проти нього перевів місцевий комсомол, заляканий великим впливом цього священика на молодь того московського району, де була його парафія.

Республіканські лідери позитивно оцінюють шанси партії

Вашинґтон. — Джордж Буш, голова Крайового комітету Республіканської партії, минулої неділі заперечив твердження деяких кіл, що теперішні клопоти президента Ніксона спричинені „його політичними ворогами", які проти нього нібито „стосують вендетту". Виступаючи на телевізійній програмі „Питання і відповіді", Буш також сказав, що республіканці, більш від демократів, турбуються Вотерґейтською аферою та її наслідками. Коментатори вказують, що своїм запереченням існування „вендетти" з боку демократів Буш відкинув одно із часто повторюваних тверджень Білого Дому, а саме, що преса та „політичні противники Президента" несцівмірно роздувають Вотерґейтську справу. Він заявив, що „всі ми", тобто республіканці й демократи, „знаходимо багато жалюгідного у Вотерґейтській афері".

У цім телевізійнім інтерв'ю Джордж Буш також заперечив твердження деяких коментаторів, що нібито доля Республіканської пратії „нерозривно" зв'язана з долею президента Ніксона. Він заявив, що Вотерґейтська афера не була спричинена Республіканською партією й тому вона за неї не відповідає. Признаючи, що ця афера пошкодила Республіканській партії між виборцями, Буш твердив, що його партія має кращих кандидатів на пост президента ЗСА, ніж Демократична й тому має добрі вигляди виграти вибори в 1976-му році.

Не так оптимістично висловився сенатор Вілліям Брок із Теннесі, голова Республіканського сенатського комітету для справ виборчих кампаній та конґресмен Роберт Мічел із Іллиной, голова такого ж республіканського комітету в Палаті Репрезентантів. Виступаючи на телевізійній програмі „Зустріньтеся з пресою", ці республіканські речники твердили, що 1974-ий буде „тяжким роком для Республіканської партії", а також заявили, що Вотерґейтська афера спричинила велике зменшення в пожертвах на передвиборчу кампанію партії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Новий президент Франції

Хоча Франція — демократична республіка, проте від уведення там у вересні 1958 року нової конституції, її президент, хоч і не є одночасно прем'єром, як в Америці, має куди більшу владу і куди більші права ані ж британська королева. Він покликує нового прем'єра за своєю вподобою, він переговорює з головами чужих держав, він головує на засіданнях ради міністрів і має переможний вплив на характер внутрішньої і закордонної політики. Конституція П'ятої Французької Республіки поклала край партійництву, яке спричинювало щораз нові зміни урядів, і стабілізувала владу, проте вже наступник де Ґолля Жорж Помпіду відхилився був дещо від непорушної диктаторської системи де Ґолля, а прихід до влади у виборах в минулу неділю голови Незалежної партії Валері Жіскарда Д'Естен заповідає дальший відхил.

Вибір того нового президента у Франції — позитивний з двох поглядів. Найперше, він протидіяв загрозі приходу у Франції до влади „людового фронту", тобто соціялістично-комуністичного бльоку, який напевне не тільки переводив би соціялістичні експерименти у внутрішній політиці, але й затіснив би взаємини з СССР і цим наче автоматично послабив Атлантійський Союз (НАТО) та відносини з Америкою. Далі: Д'Естен є економістом, був довголітнім міністром фінансових справ, і хоча він противився американській суґестії щодо спільного західнього фронту супроти продуцентів нафти та не був прихильником американської концепції розв'язання міжнародної монетарної кризи, проте він добрий близький знайомий нового західньонімецького канцлера, також економіста-фінансіста, Гельмута Шмідта, що віщує їхню згідливу співпрацю. — Вона необхідна, щоб розв'язати найболючішу актуальну проблему — збереження Европейської Економічної Спільноти, збереження европейської економічної і політичної єдности, яка тісно й нерозривно пов'язана з гострими господарськими проблемами у всьому світі, зокрема в Америці.

Вибір того нового президента у Франції неначе протиставився тій „лівій" течії, яка проявилася в інших країнах Европи. Президент Д'Естен, який частину своєї першої промови виголосив по-англійськи, буде напевне кращим для Америки союзником-партнером.

Кара смерти в Америці

Привернення кари смерти в Нюйоркському і в деяких інших стейтах — хоч в дуже обмежених рямцях, у дуже нечисленних випадках, це прояв реакції загальної американської громадської думки на щораз більший зріст злочинства. Найвищий Суд, вирішивши в принципі, що кара смерти не згідна з Конституцією, він все ж залишив стейтовим леґіслятивам і федеральному Конгресові фіртку для схвалювання закону про заведення кари смерти за докладно специфіковні злочини. У Нюйоркському стейті була вже така кара, її скасовано і тепер відновлено, — також у 20-ох інших стейтах або її вже схвалили, або над нею дебатують.

Очевидно, кара смерти була, є і залишиться проблемою, щодо якої нема і не може бути одностайного становища. Вона перечить заповіді Божій „Не вбивай" і тому Церква поборює її. Дискусійним і контроверсійним є теж питання, чи кара смерти відстрашує злочинців і чи вона причиняється до скріплення моралі в суспільстві. Нема сумніву, що у другій половині 20-го сторіччя не можна завертати до часів Старого Завіту з його рекомендацією „зуб за зуб", ані теж до часів середньовіччя, коли жорстокість була повсякденним явищем. І тому зворот американської громадської думки в сторону привернення кари смерти, як загострення американського судочинства, насправді не поліпшує його.

Куди краще було б, як би на прерізні злочини існували взагалі вищі кари, як вони існують. Коли б злочинець не міг роками процесуватися відкликами до вищих інстанцій та прерізними технічними штучками вимінати кару, чи діставати її в дуже скромному вимірі. Коли б судді не звільняли за низькою порукою очевидних злочинців. Коли б переплутування свободи із сваволею не створювало атмосфери, прихожої для зроджування злочинних інстинктів і легковаження законів. Бо злочини — це не відірвані акти одиниць, а соціяльне явище. Це продукт атмосфери, продукт духового клімату. Тому щораз частіше лунає в Америці вимога — духового відродження, моральної обнови. Відновою кари смерти в Нюйоркському чи будь-котрому іншому стейті не можна радіти: це розпачливий експеримент, який має лікувати симптоми недуги, а не саму недугу.

Л. Б.

ВІТАЄМО ЮВІЛЯТКУ

(У 80-ліття Олени Лотоцької)

Небагато людей, а то й громадських діячів, доживе свого 80-ліття у повні умових і фізичних сил. Нервове темпо сучасного життя та й хвилювання, пов'язані з громадською працею, підривають здоров'я, дармащо осяги сучасної медичної науки продовжили людям життя.

Тому з великою радістю зустрічаємо цей життьовий осяг відомої громадської діячки, нерозривно пов'язаної з нашим поселенням в Америці. Олена Лотоцька прибула сюди 1912 р., як новоодружена молода жінка, дружина священика. Більше як 60 років прожила вона в цій країні, завжди в осередку української спільноти, завжди пов'язана з її людьми та їхніми потребами.

Цю патріотичну настанову Олена Лотоцька винесла з батьківської хати. Її батько о. Антін Фолис був не тільки душпастирем, але громадським і економічним організатором свого села Любича Князе в Равщині, а стрийко о. Антін Фолис був не тільки австрійського парляменту. Навчання у Перемиському Інституті для дівчат, що було в руках добрих педагогів, це доповнило. І тому вона, як молода „їмость", відразу знайшла зв'язок із своїми парохіянами в Америці, дармащо вони походили з різних частин Галичини, а то й Закарпаття. По смерти свого чоловіка о. Василя Добушовського вона доповнила свої студії, щоб осягнути звання банкового спеціяліста. Одружившись, по кількох роках із ред. Володимиром Лотоцьким, вона пізнала потреби української преси в Америці, а через неї її читача. У зустрічі з українськими людьми найбільше цікавило її жіноцтво. Сама вона — дружина і мати — (із першого подружжя у неї було троє дітей — Дарія, Юрко і Теодор) розуміла почування цих жінок, що знайшлися тут далеко від своїх рідних сторін і засновували родини. Вона підтримувала їхні змагання до освіти, їхню охоту до громадського життя. І коли трапилась до того відповідна нагода, підтримувала думку кількох жіночих товариств Ню Йорку й околиці — об'єднатись в одну центральну організацію — Союзу Українок Америки. Це сталося 1925 р.

Небагато маємо громадських діячів, щоб так всеціло були пов'язані з розвитком одної організації. Союз Українок Америки увійшов тепер у свій ювілейний рік і святкує своє 50-ліття. А більше як 40 років того шляху перейшла в ним теперішня Ювілятка, як його ініціяторка, організаторка, голова і дорадниця. У початкових кроках СУА вона сама вчилась громадського діла. Творила мережу Відділів і побудову центральної організації з небагатьма співробітницями. Адже це був громадський недосвідчений елемент — оті молоді дівчата й жінки, що прибували як імігрантки з рідного краю. Вони горнулись до своїх парохій і товариств, шукаючи в них підтримки й розради по втраченому. І тут треба було піднайти до них відповідне слово, відповідний підхід. Це власне вдалось Олені Лотоцькій. Своїм привітним наставленням, даром слова, підбором відповідних засобів вона повела жіноцтво до праці в СУА.

Нещодавно в заклику Союзу Українок Америки, що появився в ч. 83 „Свободи", був накреслений його 50-літній шлях і його осяги. Це все творилось зусиллям соток і тисячів українських жінок у ЗСА. Але в тому 50-літті є осяги, що їх Союз Українок Америки завдячує чи то ініціятиві, чи то послідовности Олени Лотоцької.

Вже у самому факті початкового об'єднання п'яти жіночих товариств Ню Йорку й околиці завважується її вплив. Це вона 1925 р. спільно з Ганною Чикаленко-Келлер і Юлією Яремою взяла участь у Конґресі Міжнародної Жіночої Ради у Вашинґтоні й дійшла до переконання, що в Америці потрібно центральної жіночої організації. Хоча думка була відважна, згодом прийнялася. А коли почалась співпраця у більшому гурті — нелегко було перетопити його в одне ціле. Знову виринула думка у нашої Ювілятки — зорганізувати Перший Жіночий Конґрес, що мав показати жіноцтву нові шляхи. Це відбулося 1932 р. у Ню Йорку і стягнуло великі маси жіноцтва з ЗСА й Канади. Думка була вдала, бо після Конґресу Союз Українок Америки придбав кількадесять нових Відділів. Є ще й інші почини, як видання журналу „Наше Життя", скликання Світового Конґресу Українського Жіноцтва у 1948 р., видання перекладу поезії Лесі Українки „Дух Полум'я", переселення вдів. Як уже сказано — всі ці почини здійснив цілий гурт співробітниць, а то й цілий Союз Українок Америки. Але думка, і слово вийшли від Олени Лотоцької і впали на добрий ґрунт.

У кожної провідної одиниці, що співпрацює з великим гуртом людей і будує з ними духову цінність — потрібна перспектива. І в Олени Лотоцької вона була. Але при тому дарі характеру у неї було відчуття деталів. Вона розуміла і вміла доповнювати виконання. І тому Союз Українок Америки постав на міцних основах, не захитався в часах кризи і легко прийняв доплив нових сил, що ввійшли до нього після Другої світової війни.

Радіємо всі, що Олена Лотоцька, оця видатна постать американської України, досягнула такого віку. Тепер проживає разом із сестрою Стефанією Шуховською у затишку фарми свого сина Теодора. І там зустрінуть її побажання родини, приятелів, а передусім усіх Союзянок, які пам'ятають і цінять привітну особистість і заслуги своєї почесної голови.

М. Лівицький
Президент УНРеспубліки в екзилю

УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ У ДІЯСПОРІ

(2)

Якщо я говорю про український екзильний уряд, то, звичайно, я маю на увазі екзильний уряд Української Народної Республіки. Єдино цей уряд існує до цього часу в екзилі. Він має потрібні познаки леґальности, бо одержав свої повновласті від вільних українських парляментів, які не передавнилися, бо за ввесь час російсько - совєтської окупації не було в Україні вільних виборів. Це є уряд останньої на українській території колись існуючої реальної української держави: з парляментами й урядами в Києві чи в інших містах України, з реґулярною армією, яка боролася проти всіх ворогів понад 3 роки, з підпорядкованою собі адміністрацією, з визнанням багатьох чужоземних держав, з дипломатичними місіями майже в усіх столицях світу. Мені здається, що дуже добре зформулював значення екзильного уряду — власне екзильного уряду УНР — — єпископ українських католиків у Австралії І. Прашко, коли не так давно в Мельборні на т. зв. бенкеті, влаштованому в січні ц. р. з нагоди моїх відвідин, сказав таке: „Цей уряд — це та нитка, яка виводить себе з Києва і яка може привести нас назад до Києва" (це приблизно, не ручаюся за цілковиту дослівність).

Трудно спіткати такого українця, який не вважав би, що наше політичне життя в діяспорі мусить бути завершене в одному політичному центрі — при затриманні, розуміється, тих окремішностей, що їх мають поодинокі українські політичні організації. Мені здається, що більшість українців (особливо маса безпартійних чи понадпартійних українців) вважає, що цим єдиним центром має бути саме Державний Центр УНРеспубліки з екзильним урядом і з екзильним передпарляментом у формі Української Національної Ради. Наведу тут слова із статті А. Орликовського „Міжнародна ситуація і наші завдання" в щоденнику „Америка" з 26 вересня 1973 р., а саме: „Нашим державним центром повинен таки стати наш спадковий леґальний Державний Центр УНР, хоча може декому неприємний з історичних ресантиментів. Це, що було давніше — пройшло, залишилась лише національна державно-правна плятформа, в рамах якої повинен діяти штаб творчого українського інтелекту з державно - п р о фесійним знанням, особливо у ділянці закордонного ресорту. Партійно - групові леґітимації чи приналежність повинні бути на дальшому пляні". Зрештою, про яку державу, як не про проголошену 22 січня 1918 р. Українську Народну Республіку (а, значить, і тільки про Державний Центр УНР з екзильним урядом УНР), може бути мова, коли, для прикладу, саме день 22 січня проголошується „українським днем" і в цей день вивішуються українські прапори на будинках різних офіційних установ в ЗСА, в Канаді та й в інших державах?! Досягнуто зусиллями організованого українського громадянства в цих країнах. Це доконаний факт, якого хіба не будемо міняти, не осмішуючи себе перед чужинцями. Та й це цілком зрозуміла річ, що для цієї цілі взято саме день 22 січня.

Але якщо для мене справа Державного Центру УН - Республіки і його значення та ролі в нашій визвольній політиці не підлягає жадним сумнівам, то з другого боку ясно, що цей Державний Центр не може, так би мовити, висіти в повітрі: він мусить мати підтримку всього українського громадянства в діяспорі, а зокрема підтримку українських політичних сил. І тому я і мої співробітники в ДЦентрі (Степаненко, Довгаль, Федорончук, Леонтій, Кедрин й інші), ми шукаємо можливостей того, що в нас називають „завершенням консолідації українських політичних сил", розуміючи, що нині існуюча база Української Національної Ради повинна бути поширена. Робимо це з усією щирістю і розумінням потреби справи — не зважаючи на всякі протилежні твердження різних опозиційних кіл, які заявляють, що ми задоволені „владою" в УНРаді в її нинішньому складі (якої „влади і над ким?!!).

Ми почали наново консолідаційні заходи розмовами з революційною ОУН на чолі з Ярославом Стецьком. Чому перші кроки були зроблені по відношенні до цієї саме організації? Це цілком зрозуміле. Поперше, тому, що це міцна і чисельна організація і коли протягом яких 20 років обговорювано консолідацію з тими, які є поза УНРадою, то ясна річ, що в першу чергу малося на увазі консолідацію власне з революційною ОУН. Подруге, тому, що революційна ОУН недвозначно ісповідує ті самі позиції самостійництва і боротьби (без жадних компромісів у бік окупаційного московського режиму в Україні), що й Державний Центр, який свої позиції підтвердив ухвалами 7-ої Сесії УНРади в грудні 1972 року. Тому і з'явилося „Становище", підписане мною і Ярославом Стецьком.

Зміст згаданого „Становища" підпав критиці з різних боків. Він мусів, очевидно, бути компромісом з обох бо-

(Продовження на стр. 4-ій.)

Я. Гайвас

ПРОТИНАСТУП

Державний секретар, Генрі Кіссінджер, знову знаходиться на Близькому Сході. Цим разом його перебування триває вже понад три тижні, і є вигляди на успіх. Офіційною ціллю його поїздки — добитися перемир'я між Ізраїлем та Сирією, на взір перемир'я між Єгиптом і Ізраїлем. Це офіційно. Неофіційно, теперішня поїздка Кіссінджера є продовженням американського протинаступу в цьому районі. Почався цей протинаступ під час останньої арабсько - ізраїльської війни у вересні минулого року.

Протинаступ, який сьогодні відбувається, згідно усіх правил дипломатичної гри, почався дуже драматично й зовсім не дипломатичними засобами. Його початком було бойове поготівля усіх американських з 6 ройних сил на земній кулі проголошене президентом Ніксоном у найкритичнішому моменті тієї війни. Щоб „приятелям і ворогам" були відомі серйозність і рішучість ЗСА, американські збройні сили не тільки поставлено в стан повної готовости, але й фактично вжито в несенні матеріяльної допомоги Ізраїлеві. В моменті, коли стало очевидним, що Москва поставила все на воєнну авантюру, постачає всі найпотрібніші засоби арабам, та робить дипломатичні заходи для притягнення інших до цього конфлікту та до його поширення, американські військові частини перебрали постачання до Ізраїлю. Вжито не лише військові літаки, але й військових летунів. Від цього вже був тільки невеликий крок до включення в безпосередню бойову акцію, що міг спричинити якийнебудь припадок, недогляд, помилку, чи непорозуміння. І цього факту Уряд ЗСА зовсім не скривав. Навпаки, подав до його якнайширшого відома.

У світі з того приводу зчинився чималий шум, не бракувало критичних висловів, а навіть голосів осуду, хоча б і серед приятелів і союзників ЗСА. Але, з другого боку, противники і вороги зразу зрозуміли, що йдеться тут не про демонстрацію, не про спробу натиску, але про невідхильне рішення ЗСА не допустити до повного опанування цього важливого, у сьогоднішній світовій ситуації, терену большевиками. Найкраще зрозуміли це самі большевики, яким саме такі арґументи промовляють. Трапила коса на камінь!

Очевидно, що самим цим рішучим виступом політика ЗСА не могла й не сміла вдоволитися. Якщо він мав мати тривалий успіх, за ним мусіли прийти інші, дальші заходи. Положення бож було справді небезпечне. Москва, використовуючи заанґажування ЗСА у безвиглядній війні у В'єтнамі й взагалі в Південносхідній Азії, здобула такі міцні позиції на Близькому сході, з яких вона могла мати всі надії вкоротці зробити „останній і вирішний" крок, щоб осягнути повну й неоспорювану іншими силами гегемонію.

Приблизно три місяці тому, автор цих рядків на цих же самих шпальтах, указав на єдину можливість для ЗСА привернути рівновагу й почати відбивати втрачені позиції шляхом присднання для себе деяких надійних елементів тоді нібито суцільного арабського антиамериканського фронту. Першим і найважливішим серед них був Єгипет. Не зважаючи на всі декларації й воєнні погрози, для проникливого ока були видні щілини, що їх можна було поширити аж до відкриття потрібного шляху до дальших потягнень. Єгипет найближче з усіх арабських країн пізнав СССР, інтенції Москви, її очевидні маневри на опанування Єгипту, а не на зміцнення його. Ці тодішні припущення сьогодні стали реальністю. Єгипет не тільки осягнув перемир'я з Ізраїлем, але виразно „змінив курс" з Москви на Вашинґтон. Витворена очевидна щілина в арабській „суцільності" швидко перемінилась у її повний розвал. Врак твердої життьової бази (під кінець XX століття ісламізм такою базою бути не може), великі внутрішні розходження й суперечності національних інтересів, короткозорість деяких лідерів щораз виразніше себе виявляють.

У тих умовах найновіша місія Кіссінджера має чималі вигляди на успіх. Навіть, як йому не вдасться довести до перемир'я на сирійсько-ізраїльській границі, він може добитися інших, вагоміших осягів. Москва, очевидно, робить усі можливі протизаходи, щоб рятувати здобутки й зупинити американський протинаступ. В останніх тижнях сирійський президент Асад перебував в Москві і йому там приобіцяли всю потрібну допомогу, включно, як подають поінформовані джерела, з висилкою на театр воєнних дій воєнно-технічних совєтських частин, та військових дорадників. Недавно в Сирії перебував — предтеча большевицької збройної агресії, маршал Гречко. Цей теж розвозить здоровенні обіцянки всім тим, яких заохочується, витягати большевицькі каштани з якогонебудь вогню. Виглядало б, що „зелена мурава" втоптана й тільки виступай до першого, або навіть останнього стрілу. Але воно далеко не так.

Бо подивімся, що сталося... Йорданія не лише відтягнула свої війська зі Сирії, але зовсім офіційно, а ще більше неофіційно, гнівається на інші арабські держави, які з легкої руки рішили забрати від неї „правий беріг Йордану (правда, він „тимчасово" належить до Ізраїля") і передати палестинським арабам і їх „численним організаціям, як окрему державу. То чи ж може Йорданія у такій ситуації приставати з такими „любезними" приятелями? Лівія, маючи повний гаманець американських долярів, німецьких марок і всілякого подібного добра, які полк. Кадафі роздавав воюючим арабам, опинилася на дуже слизькому. Кадафі, фанатичний магометанин, який завів у себе середньовічні норми та ще й захотів побудувати загальномагометанський фронт, опертий на вченні Корану, взявся до дуже небратерських методів. Творив він у різних арабських

(Продовження на стр. 4-ій.)

ПІДСУМКИ РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

(1)

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Як вже відомо з повідомлень міжнародної преси, діячі руху за громадянські права відновили в Москві видання під назвою „Хроника текущих событий". Появилося три наступні випуски, себто 28, 29 і 30. До того часу останнім був випуск ч. 27, що появився в жовтні 1972 р. Масові репресії в опозиційних колах привели до часового припинення появи „Хроніки". За кордоном став відомий перший із трьох згаданих нових випусків, а саме 28-ий, опублікований видавництвом „Хроніка Пресс" у Ню Йорку, якого головним редактором є відомий російський дисидент, недавній еміґрант з СССР, Валерій Чалідзе. У 28-му випуску „Хроніки" є сім сторінок інформацій про події в Україні. Всі вони походять з 1972 року і, чимало з них відомі вже з повідомлень на сторінках української преси за кордоном. Проте такого цілісного огляду досі не було публічно проголошувано. Це спонукало нас перекласти згаданих сім сторінок 28-го випуску „Хроніки" і, через українську пресу, довести їх до відома української громади. Текст цієї інформації такий:

13 листопада 1972 року в Київському Обласному суді розглядалася заочно справа Миколи Григоровича Плахотнюка, 36-річного лікаря. Його заарештовано 14 січня 1972 р. на кватирі Данила Шумука. Літом обслїджували Плахотнюка в Інституті ім. Сербського, де встановили діягнозу: „шизофренія з манією переслідування, періодично неосудний". За свідченням студентки Анни Коцур з ЧССР, вона отримала від Плахотнюка і передала за кордон фотокопії „Українського вісника". Свідки З. Франко, студентка консерваторії М. Стефанюк, односельчанка Плахотнюка Варка і якийсь студент-будівельник засвідчили, що Плахотнюк давав їм „Український вісник" і інші матеріяли самвидаву. (Примірник „Українського вісника", що його мала М. Стефанюк, загадково пропав з її кватири на початку 1971 р.).

Суд виніс рішення спрямувати М. Г. Плахотнюка на примусове лікування в спецлікарню, а після його видужання судити як осудного (юридичний новотвір, створений, мабуть у зв'язку з тонкостями вищенаведеної діягнози). Перед судом, адвокат Карпенко мав зі своїм підзахисним лише одно побачення, відтак побачення заборонено, мовляв, у Плахотнюка маячіння і галюцинації.

Борис Ковгар, 47 років, журналіст, член КПСС, батько трьох синів — 8, 11 і 14 років. В останньому часі працював завідувачем відділу фондів Київського музею архітектури і побуту.

Заарештований 20 або 25 березня 1972 року. У вересні справу Ковгара заочно розглядав Київський обласний суд. Рішення суду таке ж, як і у справі Плахотнюка — визнаний психічно хворим і спрямований на примусове лікування; після „видужання" буде притягнений до судової відповідальности.

Б. Ковгар — від 1967 р. секретний співробітник КҐБ. Йому було доручено слідкувати за художником, заслуженим діячем мистецтва І. М. Гончарем, за керівником самодіяльного хору „Гомін" Л. Яценком, за мистцем-реставратором А. Сергієнком та поетом М. Холодним.

13 лютого 1972 р. пішов з рук до рук відкритий лист Б. Ковгара до його наставника — слідчого КҐБ. У листі Ковгар розповідає цілу історію, розкриває психологію своєї співпраці з КҐБ і роз'яснює технологію слідкування.

У червні 1972 р., за статтею 62 ч. 2 КК УССР (-ст.70 ч. 2 КК РСФСР), був засуджений на 10 років таборів і 5 років заслання священик села Космач, Івано-Франківської области, о. Василь Романюк.

Романюк належав до тих, які, після суду над В. Морозом у листопаді 1970 р. (Хр. Но. 17), протестували проти вироку.

12-19 жовтня 1972 р. Київський обласний суд розглядав справу лікаря-психіятра Самуїла Глузмана і 18-річної машиністки Любови Середняк. Суддя — Дишель, прокурор — Короткова (помічник обласного прокурора по нагляді над КҐБ).

Глузмана (про його арешт 11 травня повідомлялося в „Хроніці" Но 25) обвинувачували за ст. 62 КК УССР (-ст. 70 КК РСФСР), Середняк (заарештована 14 січня 1972 р.) за статтею 187-1 КК УССР (-ст. 190-1 КК РСФСР).

Обвинувачення Глузмана основувалось тільки на свідченнях свідків — при обшуку в нього нічого не виявлено. До справи була підшита лише фотокопія матеріялів, узятих з архівів КҐБ, які, за словами свідків, показував, або говорив про них Глузман. До справи була також долучена копія якоїсь статті про чехо-словацьке питання, авторство якої, хоч без доказів, приписували Глузманові (про таку працю згадував один з свідків). Інший свідок, колеґа Глузмана, повідомила, що на її запит, чому він не працює в Києві, а в Житомирі, Глузман відповів: „Тому, що я єврей". Це дало судові підставу обвинувачувати його в сіоністичній пропаґанді. Глузманові приписували також, що він „ідеологічно розкладав" Л. Середняк і засудженого раніше в Луцьку І. Гольца (див. „Хроніка" Н. 27). На суді Гольц свідчив проти Глузмана. — Як свідки, були викликані батько Глузмана і його однокурсник В. Бірюкович. Свідками Л. Середняк були її мати, тітка, сусідка, дві однокласниці і т. д. Суд відбувався в порожній залі, лише в останній день, коли впустили батьків підсудних, заля виповнилася оперативниками, що ввійшли через службовий вхід.

Вирок: 7 років таборів суворого режиму і 3 роки заслання Глузманові і 1 рік таборів загального режиму Середняк.

Дехто переконаний, що справжньою причиною засудження Глузмана є підозріння КҐБ, що Глузман є одним з авторів документу знаного як „заочна психіятрична експертиза по справі П. Г. Григоренко".

В жовтні 1972 року в Івано-Франківську заарештовано медсестру Тубдиспенсера Ірину Мих. Сеник. Причиною арешту, правдоподібно було те, що при обшуку у Чорновола („Хроніка" Но. 24) у нього знайдено вірші Сеник, написані в більшості під час її перебування в таборі і в'язниці. І. М. Сеник відбула 10-річне ув'язнення і була звільнена в 1954 році. В таборі вона захворіла на туберкульозу хребетного стовпа.

10 грудня в місті Скадовське, Херсонської области була заарештована 36-річна Лідія Гук, лікар-епідеміолог (вдова, має 6-річного сина). В березні в неї перевели обшук, після якого вона написала листа до ЦК з обуренням проти порушення конституції. Внаслідок того її виключено з партії, а в травні проти неї висунено оскарження за ст. 187-1 КК УССР (-ст. 190-1 КК РСФСР). Під час слідства, що проходило під контролею Київського управління МҐБ, їй долучено ще ст. 208 КК УССР (-ст. 210 КК РСФСР). Херсонський обласний суд завернув справу Л. Гук для перегляду.

У „Хроніці" Но. 27 повідомлялося про заарештування 8 липня наукових співробітників Інституту філософії АН УРСР, Є. Лісового і В. Пронюка (коротко перед арештом Пронюка за „неблагонадійність" перевели на посаду бібліографа). Після заарештування обох їх звільнено „через непридатність". У зв'язку з їх справою переведено обшук у філолога Василя Биковця, співробітника того ж інституту.

(Продовження буде).

СЛОВО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

до їхнього розпорядження на федеральному, стейтовому і місцевому рівні.

В основі, ми мусимо започаткувати програму, яка дала б найбільш можливу в теперішніх обставинах користь для кожного члена нашої громади і тим самим для громади.

Вісімдесят років тому Союз почав організувати громадське життя селянськими силами. Успіхи були замітні, якби ми їх не міряли.

Вісімдесят років тому наших попередників захоплювала і давала їм силу любов нашої Батьківщини та бажання поліпшити життя для них самих та для їхніх дітей. Для них не було завеликої жертви, щоб допомогти своїм землякам і старому краю і не було завеликого труду, щоб поліпшити власну долю та долю своїх родин.

Сьогодні ми повинні керуватись тими самими засадами, якщо бажаємо продовжувати і збагачувати ті світлі традиції.

Сьогодні наших братів і сестер в Україні переслідують, знущаються над ними, позбавляють їх людських прав. Ми мусимо робити все можливе, щоб їм допомогти. Критичними є проблеми наших старших віком громадян і нашої молоді. Ми не сміємо їх залишити.

Пані і Панове! Перед нами довгий і трудний тиждень.

Ми маємо не тільки минуле, щоб ним жити, але ми мусимо виявити і наше зобов'язання для майбутнього, яке відповідало б могутності і ресурсам, що їх ми маємо до розпорядження.

Я впевнений, що Ви виконаєте це завдання та що майбутнє нашого Союзу є в добрих руках.

АДВОКАТ ІВАН ФЛИС ОБРАНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

що повинно б дати в загальному 9,040.00 долярів і цю суму переслати до розпорядження Комітету Оборони Валентина Мороза. Це буде пожертвою від делегатів, а подання Комітету передано Комісії просьб для позитивного полагодження.

Коротке привітання для Конвенції виголосив відтак суддя Іван Гонас з Індіяни, кажучи, що „будемо мати свою Україну, як всі будемо робити по-лемковськи".

Звіти

Серію звітування членів Головного Уряду започаткував головний предсідник Йосип Лисогір, подавши коротке резюме з його надрукованого у двох мовах звідомлення. З черги звітували: заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох та головний касир мгр Уляна Дячук.

Від імені Контрольної комісії ряд критичних заввак висловив її голова мгр Іван Геврик, звітуючи опісля за працю усієї Комісії та за свою власну. Він зокрема звітував за переведену ним контролю Рекордового відділу. З черги звітували головні контролери: мгр Іван Винник із перевірки касового відділу, проф. Богдан Гнатюк із перевірки Союзівки, д-р Іван Скальчук із перевірки Секретаріяту та Організаційного відділу та д-р Михайло Данилюк з перевірки Видавничого відділу. На пропозицію д-ра М. Данилюка Конвенція аплявзами виявила свою вдячність довголітнім редакторам „Свободи" які у звітовому періоді відійшли на пенсію: д-ру Луці Луцеву, Івану Кедрину-Рудницькому, Вячеславу Давиденкові та Богданові Кравцеву.

На цьому закінчену другу сесію першого дня нарад.

ЗСА стурбовані зростом совєтської військової фльоти

Вашингтон. — Керівні американські військові кола глибоко стурбовані великим і раптовим зростом совєтської військової фльоти, яка не тільки загрожує американській Шостій фльоті на Середземному морі та старається всадовитись на Індійському океані, але взагалі дорівнює вже, а то й перевищує американську морську фльоту. Похмурий образ тієї ситуації на світових водах накреслив у своєму цьогорічному звідомленні до Конґресу голова шефів об'єднаних штабів адмірал Томас Г. Мурер, який підкреслив, що совєтська морська фльота „сильніша й загрозливіша з кожним роком". Шеф морських операцій адмірал Елмо Цувейт пішов ще далі у своєму песимістичному звідомленні, ствердивши, що американська морська фльота перестала вже панувати над світовими водами. Проте секретар оборони Джеймс Шлезінґер виступив проти „алярмуючих вісток" на тему совєтської морської фльоти. Обороняючи потребу багатобільйонового бюджету на будову нових військових кораблів, Артур Шлезінґер, який — до речі — є предметом постійних атак совєтської преси, як ніби противник політики „відпруження" і один із американських „паліїв війни", — твердить, що хоч би навіть совєтська військова фльота за своїм числом перевищувала американську, проте багато її одиниць — перестарілі і не дорівнюють американським. Американська військова фльота переходить теж тепер процес „відмолодження", в наслідок чого з 976 кораблів у 1969 р. залишено в активному стані тільки круґло 500, доповнюючи їх швидким темпом новими модерними кораблями, здебільша з атомовим погоном.

Кіссінджер заповів поворот до Вашинґтону — без уваги на вислід його місії

Єрусалим. — Державний секретар Генрі Кіссінджер, який вже четвертий тиждень перебуває на Близькому Сході у посередницькій місії щодо перемиря між Ізраїлем і Сирією, заповів, що під кінець цього тижня вернеться до Вашинґтону. Проте — за газетними вістками — ледве чи до того часу Сирія й Ізраїль погодяться на текст договору про відтягнення ізраїльських військ із більшої частини окупованих ними сирійських земель та про встановлення „буферної" смуги, яку зайняли б міжнародні війська. Під кінець минулого тижня Сирія й Ізраїль прийняли якийсь — ближче не оприлюднений компромісовий проєкт Кіссінджера, але ще не виготовлено всіх детайлів. Кіссінджер літає щоденно до Дамаску й Єрусалиму, возячи сирійські й ізраїльські пропозиції. В минулий понеділок, 20 ц. м. він знову конферував кілька годин із сирійським президентом Гафезом аль Ассадом і після тієї наради заявив, що „зроблено дальший добрий поступ". З Кіссінджером були його заступник для політичних справ Джозеф Сіско і асистент державного секретаря для близькосхідніх справ Альфред Атертон, а по сирійському боці — крім названого президента — міністри закордонних і військових справ. Внаслідок продовженого перебування Кіссінджера на Близькому Сході відсунено на пізніше заповіджені відвідини у Вашинґтоні князя Фахда з Савді Арабії та еспанського міністра закордонних справ.

КҐБ фальшував листи Солженіцина

Ню Йорк. — Александер Солженіцин подав в інтерв'ю в останньому числі американського журналу „Тайм", що совєтська тайна поліція, колишня Че-Ка, опісля НКВД, тепер КҐБ — „Комітет Государственной Безопасності" — вислав листи до одного з російських реакційних емігрантів, Василія Орехова, підписуючи ті листи його іменем. Подвійною ціллю тих листів, твердить Солженіцин, було заманити деяких російських емігрантів на терен Чехо-Словаччини і там їх арештувати, та водночас скомпромітувати його, Солженіцина, зв'язками з реакційними емігрантами. Солженіцин твердить, що це діялося в останніх двох роках і було б, мабуть, розрослось до великої провокаційної афери, як би совєтські власті не були виселили його за кордон.

Столиця Північної Ірляндії спаралізована політичним страйком

Белфаст. — Північно-ірляндська робітнича спілка, Робітнича Рада Ульстеру, опанована й керована протестантськими екстремістами, яка від кількох днів проголосила була генеральний страйк у протесті проти політичного договорення між поміркованими протестантами й католиками обох частин поділеної Ірляндії та британським урядом, осягнула той успіх, що в столиці Північної Ірляндії Белфасті завмер усякий рух, завмерло все назверхнє життя. Слухняні тому покликові робітники, але також недолітки, поставили в яких 100 пунктах міста барикади з перевернених автомобілів, автобусів, позрізуваних дерев і телеграфічних стовпів, внеможливлюючи будь-який коловий рух. З чотирьох північно-ірляндських електрівень працює тільки одна. Припинився залізничний і автомобільний рух, закриті всі крамниці, кінотеатри й інші розвагові підприємства, закриті фабрики. Спершу страйкарі не допускали навіть возів із молоком та хлібом, але згодом погодилися на доставлювання їх до приватних домів та шпиталів. Проте британський міністер для Північної Ірляндії Стенлі Орм заявив у палаті громад, що британський уряд не може підчинитися шантажеві, не буде переговорювати із страйкарями та висилає до Північної Ірляндії більше війська з свого боку названа вгорі північнока заповіла „інші заходи" боротьби. Покищо ні одна сторона не хоче зудару і до збройних сутичок між страйкарями та поліцією і військом ще не дійшло.

Совєтські власті заборонять „приватний науковий семінар" в Москві

Москва. — Совєтські власті „натякнули", що не дозволять влаштувати в липні ц. р. „приватного наукового семінара", в якому мали б взяти участь також західні науковці. Як відомо, 19 жидівських совєтських вчених, яким не дозволено еміґрувати до Ізраїля, видвигнули плян влаштувати в Москві такий „приватний науковий семінар", щоб дати їм і іншим совєтським жидівським науковцям змогу надалі бути в контакті з науковими досягненнями, бо після внесення аплікацій на еміграцію, ці науковці були звільнені з праць, ізольовані від наукового світу й їм не вільно користуватися совєтськими науковими лябораторіями, не вільно вести дослідів, ані вчити. Організатори семінара запросили на нього визначних закордонних і совєтських вчених, але московська газета „Труд" в своїм виданні за 17-го травня повідомила, що Державний комітет для справ науки та технології не погоджується на влаштування такого семінара, бо вважає, що такий семінар є „тільки провокацією деяких кругів" та що він „не має нічого спільного з наукою". Хоча організатори семінара зверталися до Державного комітету для справ науки та технології в справі одержання приміщень та в справі віз для закордонних науковців, то газета „Труд" твердить, що семінар організувався „без відома та згоди совєтських наукових установ". Цей Державний комітет заявив газеті „Труд", що „компетентні' совєтські організації" вирішать, як зареаґувати на будь-які спроби відбути такий семінар. Західні коментатори думають, що це означає, що закордонним науковцям не видадуть віз, а КҐБ розправиться з організаторами семінара. Д-р Віктор Брауловський, один з ініціяторів цього семінара, заявив, що жидівські вчені відбудуть нараду, щоб рішити як зареаґувати на цю заяву Державного комітету для справ науки та технології. Організатори твердять, що семінар не має жадних політичних цілей, а має тільки на меті зберегти кваліфікації жидівських науковців на належному рівні. „Нашою метою є зберегти себе, як науковців; ми не плянуємо стати революціонерами, чи політичними особами" — сказав експериментальний фізик проф. Александер Воронель.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ У БОФФАЛО ВІДБУДЕ ТРАДИЦІЙНЕ СВЯТО ВЕСНИ

Боффало. — Пластова Станична Старшина у Боффало влаштовує 25-27 травня ц. р. на пластовій оселі „Новий Сокіл" в Норт Калинсі, Н. Й. традиційне пластове Свято Весни. Учасниками Свята Весни будуть пластуни зі станиць Детройту, Клівленду, Рочестеру та Боффало. Свято проходитиме під кличами: „Щоб нарід мій вольним, могутнім зростав"... та „Любій Отчизні — наш труд".

ВІДДІЛ УНС Ч. 486
в САН ФРАНСІСКО, Каліфорнія
ділиться із Українським Громадянством сумною вісткою, що 15-го травня 1974 року помер, проживши 77 років

бл. п.
ВАСИЛЬ СОКОЛ

довголітній член та голова Відділу УНС ч. 486 в Сан Франсіско, Каліфорнія.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ВІДДІЛУ УНС в С. Ф.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАТЕРІ, БАБУНІ і ТЕЩІ

бл. п.
МАРІЇ ПАТЕР

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ

в СУБОТУ, 25-го ТРАВНЯ 1974 р. о год. 10-ій рано в церкві ВСІХ СВЯТИХ, 206 Схід 11-та вул. в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.;

в СУБОТУ, 1-го ЧЕРВНЯ 1974 р. о год. 8:30 рано в церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

За спокій душі Покійної просяться Друзів, Земляків і Знайомих пом'янути її в своїх молитвах.

АНТІН — муж
Ближча й дальша Родина в Канаді і в Україні

В ЧЕТВЕРТУ СУМНУ ДЛЯ НАС БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ,
нашого Найдорожчого, Невіджалуваного і ніколи Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, БРАТА, ДІДУСЯ і ВУЙКА

бл. п. інж.
МИХАЙЛА ФАЙТА ХАРОВА

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

у СВЯТІЙ ЗЕМЛІ в НАЗАРЕТІ в ТРАВНІ 1974 року;

у Катедрі СВ. О. НИКОЛАЯ в ЧИКАҐО, в НЕДІЛЮ, 19-го ТРАВНЯ 1974 р., о год. 12-ій дня;

у Церкві РОЖДЕСТВА ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ, в НЕДІЛЮ, 26-го ТРАВНЯ 1974 р., о год. 12-ій дня на ПІВДНІ ЧИКАҐО, Ілл.

Про участь в Божественних Богослуженнях та молитвах дуже всіх просять Побратимів по Зброї, Його Громадських Співробітників, Приятелів, Знайомих помолитися разом з нами за Душу Покійного —

в глибокому смутку:

ДРУЖИНА, ДОНЯ з РОДИНОЮ
і СЕСТРА з РОДИНОЮ

Ділимося болючою вісткою
з Рідними, Друзями і Знайомими,
що дня 18-го травня 1974 р. непадійно відійшов
у Вічність на 58-му році життя,
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ВУЙКО і СЕСТРІНОК

сл. п.
МИХАЙЛО БРЕЗДЕНЬ

член Українського Народного Дому, Української Централі, СУМА, ООЧСУ, „Самопоміч", Українського Народного Союзу і інших організацій.

Похоронні обряди відбудуться слідуючо:

ПАНАХИДИ будуть відправлені в українському похоронному заведенні McNerney-Burnadz Memorial Home, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J. Tel.: 772-1880 у вівторок і середу, 21-го і 22-го травня ц. р. о год. 7:30 веч.

Тлінні Останки, після відправлення Св. Літургії о год. 10-ій ранку в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., в четвер, 23-го травня ц. р., будуть перевезені на місце Вічного Спочинку на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В безмежному болю:

дружина Анастасія в Україні
дочка ЛЕСЯ з чоловіком СТЕПАНОМ БОЙКО і дітьми: ГАЛЕЮ і МИРОНОМ в Україні
сестра СОФІЯ в Україні
брат ІВАН в Детройті
кузини:
АНДРІЙ та МАРІЯ БРЕЗДЕНЬ-ЧОРНІ з родиною в Балтімор
ВАСИЛЬ та ДМИТРО БРЕЗДЕНЬ з родиною в Канаді
о. ГРИГОРІЙ БРЕЗДЕНЬ з родиною в Франції
ВОЛОДИМИР, АНДРІЙ і ЗЕНОН БРЕЗДЕНЬ з родиною в Детройті
шваґер ІВАН БАЧИНСЬКИЙ з родиною в Канаді
та ближча і дальша родина в Україні, ЗСА і Канаді

З уваги на сподіваний приїзд Родини з України, похорон може бути пересунений на пізніше. По інформації телефонувати (201) 772-1880.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
з глибоким смутком повідомляє, що після тяжкої хвороби в Міннеаполісі, Мінн. упокоївся на 78-му році життя

Проф. МИХАЙЛО МИКИТОВИЧ МІЩЕНКО

доктор медицини, дійсний член УВАН, відомий український громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині Покійного Євдокії Тимофіївній і всій Родині висловлює глибоке співчуття

УПРАВА АКАДЕМІЇ

УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ У ДІЯСПОРІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ків, але він не є, як то дехто твердить, „капітуляцією" ні з одного, ні з другого боку. Якщо ОУНр беззастережно визнає Акти 22 січня і проголошену ними Українську Народну Республіку, то й ми мусіли визнати історичні акти, які є таки святощами для ОУНр, і за які члени цієї організації сиділи по гітлерівських в'язницях і віддали жертву крови. Без цього жадні розмови і жадне наближення та здійснення отієї консолідації — були б неможливі. Зрештою, напр. акт 30 червня — це історична подія, якої не викреслиш з новітньої української історії. Чи не пора нам перестати сперечатися про минуле, а думати про майбутнє? „Становище" мало на увазі створити певні можливості для майбутнього в обличчі загрозливого стану нашого народу на батьківщині і несприятливої міжнародної ситуації. Чи ці речі не вимагають від нас єдности?! Всякі окремі вислови, терміни чи навіть цілі уступи в „Становищі" не мають суттєвого значення. Істотним є те, що воно, як писав ред. Кедрин, створило морально-політичні можливості до повороту революційної ОУН до УНРади, себто до здійснення хоч у якійсь мірі отієї вимріяної в нашому суспільстві консолідації.

Якщо мене питають, чи „Становище" не було спеціяльно приготоване для СКВУ II, щоб його „заскочити", то це фантазія. Звичайно, було добре, що „Становище" проголошено ще перед відбуттям СКВУ, що взято до уваги. Але ж його учасники повинні були бути приємно „заскочені", оскільки довідалися, що справа консолідації зробила крок наперед. І якщо хтось був неприємно „заскочений", то це тільки означає, що проголошення „Становища" перешкодило плянам цього „когось", і що цей „хтось", виголошуючи заяви про потребу консолідації й обвинувачуючи когось в ширенні „деконсолідації", в дійсності є проти консолідації. В кожному разі, треба ствердити, що розмови поміж чинниками ДЦентру й революційною ОУН розпочалися ще в 1972 р., перед 7-ою сесією УНРади, і що в тому часі уже був випрацьований первісний проєкт тексту „Становища", тобто більше як за рік перед відбуттям СКВУ II.

Коли ж мене питаються, які конкретні вигляди на поворот ОУНр до УНРади і як поступає праця заповідженої в „Становищі" комісії, яка має розглянути справу повороту ОУНр до УНРади, то я на це відповідаю, що вигляди добрі, про що свідчить хоча б той надзвичайно позитивний відгук, який мало проголошення „Становища" серед величезної більшости загалу українського громадянства в усіх країнах поселення (про це я особисто переконався в Австралії і в західній Америці). Комісія подасть до відома результати своєї праці, коли ця праця буде закінчена. Але ж треба прийняти до уваги і той простий факт, що якщо в нас безплідно понад 20 років говорено про консолідацію, то треба мати трохи терпеливости й почекати на завершення консолідації, оскільки розмови про неї ввійшли у свою вирішальну стадію!

Та справа не кінчається розмовами поміж представниками ДЦентру й революційної ОУН. Треба думати й про те, щоб й інші не залишилися — якщо вони цього хочуть — поза консолідацією. ОУН мельниківців є в складі УНРади, але перебуває в опозиції. Чому вона є в опозиції, про це її речники не раз намагалися пояснити. Але це їхня річ. У кожному разі, з боку ОУН мельниківців немає офіційного негативного становища щодо повороту ОУН бандерівців до УНРади. Навпаки, деякі автори з цього середовища висловлювали погляд, що такий поворот може спричинитися до виходу ОУН мельниківців з опозиції, а значить до тієї чи іншої співпраці в рамах УНРади і Державного Центру в цілому.

Я вважаю, що ніщо не стоїть на перешкоді, щоб і гетьманці - державники переглянули свої позиції і вступили до УНРади. Ніхто від них не вимагає, щоб вони відмовилися від своїх гетьманських позицій і стали республіканцями. Вони мають повне право прагнути того, щоб у майбутній вільній Україні її Конституанта встановила (звичайно, вільною демократичною більшістю) державний устрій України у формі гетьманщини (про це виразно говориться у різних постановах Української Національної Ради). Отже, ніхто не передрішує майбутнього. Гетьманці - державники повинні лише признати той незаперечний історичний факт, що останньою суверенною українською державою, яка реально існувала на території України, була — з недоліками чи без них, це справа поглядів — Українська Народна Республіка. А тому й Державний Центр наш може бути на еміграції, в екзилі тільки Державним Центром УНРеспубліки. Зрештою, Чи сьогоднішні гетьманці не визнавали того факту в минулому, бувши старшинами Армії УНР або державними урядовцями в установах УНРеспубліки! Треба тільки перестати жити історичними ресантиментами і почати дивитися в майбутнє!

Дехто може думати, що дуже часом неперебірливі напади на мене з боку представників ОУНр і груп на чолі з В. Гришком і О. Яворським зробили з мене їхнього „ворога". Але моя особа не входить в гру! Я вважаю, що в нинішній ситуації можлива консолідація і з цими групами, але вони повинні стати на позиції самостійницько - державницьких резолюцій 7-ої сесії УНРади та поставитися позитивно до „Становища", підписаного мною і Я. Стецьком. Або принаймні сказати, що в цих резолюціях є злого і що треба, можливо, змінити, переставши провадити дискусію тільки в площині персональних антипатій.

Уважаю, що завершення консолідації (може не на 100 відсотків, бо це занадто ідеальна річ) цілком можливе. Бо ж тепер мусіли б вирівнятися різниці щодо оцінки ситуації в Україні і в світі. Хто тепер — після зміцнення терору в СССР і після того, як навіть Шелест не міг „догодити" Москві — може твердити, що „лібералізація" в СССР є можлива або що політика „мирного співіснування" іде на користь поневоленим Москвою народу?! Отже, є нібито можливість почати розмовляти і домовлятися. Інша річ, як практично — в рамах УНРади, себто Державного Центру з екзильним урядом — здійснити завершення консолідації. На цю тему буду ще говорити далі.

ПРОТИНАСТУП

(Закінчення зі стор. 2-ої)

країнах магометанські організації, які приготовляли і ще може приготовляють перебрання влади „правим і лівим", а у випадку Єгипту його приятелі ні більше ні менше, але напали на кадетські касарні, постріляли кількадесят молодих вояків, а президентові Садатові плянували скрутити голову... Чи може Єгипет вигідно сидіти за круглим столом із такими „братами"? Альжирія, Марокко, Тунісія далеко від Сирії, а ще один дуже войовничий і „готовий на все" арабський сусід Ірак, опинився у дуже невеселій ситуації. Араби б'ються за звільнення Палестини, але ті самі араби в Іраку позбавили всіх прав і нищать усіма засобами курдів, хоча їм приобіцяли автономію й різні інші прав. Курди повстали і з допомогою своїх братів, що розкинені в чотирьох країнах — крім Іраку, в Туреччині, Ірані, СССР — і нараховують разом біля восьми мільйонів, перейшли до успішного наступу на іракські війська. Большевики жалуються, що їм допомагають зброєю іранці, турки й, очевидно, американці. Мовляв, цілу курдську проблему вигадали в чужих канцеляріях. Нам дуже відома історія... Нас теж „вигадували" Марія Тереса (хай з Богом спочиває), граф Стадіон (хто це такий? — запитає більшість наших читачів), Габсбурги (хто з нас не чваниться хвацькою поставою Василя Вишиваного?), чи Берлін... А правда завжди в таких випадках ця сама: ніяка допомога, ніяка зброя нічого не вдіють, коли немає людей готових тією допомогою користуватися й цю зброю уживати!

У такій ситуації опинився Кіссінджер знову серед своїх арабських „приятелів" на Близькому Сході. По дорозі відбув зустріч зі своїм „сердечним" приятелем Громиком, якому пообіцяв „на вухо", що нічого на Близькому Сході не зробить без порозуміння з... Москвою. Може. Можливо, він так сказав, але кажуть, що Москва ніяким сльозам, щирим і нещирим не вірить.

Чи привезе Кіссінджер чергове перемир'я, — побачимо. Але що він докладе всіх зусиль, щоб зміцнити й розгорнути американський протинаступ, щоб послабити большевицькі позиції, щоб зупинити наступ російського імперіялізму — це напевно.

Похорон посла Василя Сегейди

У суботу, 11 травня ц. р. в Церкві-Пам'ятникові в Бавнд-Вруку відслужено торжественну Службу Божу за спокій душі св. п. посла Василя Сегейди, яку очолив голова Консисторії о. протопресв. А. Селепина — шваґер Покійного, у сослуженні оо. протопресвітерів Т. Форостія з Кліфтону, Степана Віляка з Філядельфії, оо. митратів І. Данилевича з Ню Йорку, Федота Шпаченка, о. прот. Є. Новіцького та о. Володимира Базилевського. У церкві був Владика Митрополит Мстислав. Хор співав під диригентурою о. прот. Йосифа Крети, із солісткою Ганною Шерей. По Службі Божій Владика Мстислав промовляв до численно зібраних.

До панахиди стануло 10 священиків із Владикою Митрополитом. Покійного поховано біля Церкви-Пам'ятника. Слово над могилою виголосив о. Володимир Базилевський, від побратимів, знайомих і склав співчуття дружині Покійного Галині. Запечатав могилу голова Консисторії, о. протопресв. Селепина, після його Владика Митрополит Мстислав кинув грудку землі, а за ним всі священики та присутні.

У поминках у залі Сестрицтва, взяли участь понад 120 осіб. Промовляли о. прот. Євген Навіцький, оо. митрати Павло Фалько та Іван Данилевич, також ред. П. Ямняк, шваґер Покійного о. протопресв. Артемій Селепина, а кінцеве слово виголосив Владика Мстислав.

Покійний помер 8-го травня ц. р. Учасник Визвольних Змагань в рр. 1917-1920, самоурядовий діяч, член українських громадсько-політичних організацій на Волині, колишній член Гетьманської Ради за гетьмана Павла, член Вищого Проводу Гетьманського Руху й колишній посол до польського сойму у Варшаві.

Панахиди за спокій душі св. п. Василя Сегейди відправлено в похоронному заведені Петра Яреми в Ню Йорку. Їх очолив голова Консисторії о. протопресв. Артемій Селепина в сослуженні оо. митрата Івана Данилевича, прот. Євгена Новіцького та о. Вол. Базилевського.

Покійний осиротів дружину Галину, сестер Ірину та Олександру, брата Захарія, шваґрів о. А. Селепину, Юрія Загоновського з дружинами, з дітьми, племінницями та ближчу й дальшу родину в Україні, а на еміграції багато друзів, приятелів та знайомих.

Петро Ямняк

Хроніка з церковного життя у Ню Гейвені

Надзвичайно великі події відбувалися в Україні під час і після Революції в Росії 1917 р., які вплинули на відродження національної духовости українського народу, що знайшло свій вияв у проголошеннях історичних Універсалів Волі-Державности-Незалежности всієї Соборної України (1918-1919 рр.) та у новонародженній УАПЦеркви у 1921 р., як Акт скинення підпорядкування Української Церкви Москві, на протязі, майже, 300 літ.

Українська політична еміграція, яка в наслідок подій 2-гої світової війни, прибула до Америки, принесла у своїх душах і той невгасимий вогонь Незалежности, який був двигуном національного державного і церковного життя в Україні у тих величних роках боротьби за право власного існування.

Маленька частина цієї політичної еміграції прибула й до чудового міста Ню Гейвену, з його всесвітньо знаним Єйльським університетом, і той же дух свідомої любови до всього рідного, надхнув цю маленьку кількість людей до зорганізування української православної парафії. Жертвенність людей була надзвичайна. Служби Божі почали відбуватися у приватних мешканях родин п-ва І. Боровика і С. Олійника. Такі родини, як п-во І. Заковоротного і І. Петрончака, напочатку, втримували у себе, навіть і священика. У 1954 р. вже було придбано й свою власну церкву на Колумбус Евеню, яку й було урочисто посвячено Високопреосв. Владикою, тоді, Архиєпископом Мстиславом у тому ж році.

Зчасом, оточення і обставини життя змусили громаду продати свою церкву й перенести відправи Богослужень до місцевої грецької церкви.

По довших обговореннях, рішено приступити до будови нової церкви в північних околицях міста, де в 1971 р. вже було закінчено будову парафіяльного будинку, в якому, тим часом, і відбувалися Богослуження і провадилося парафіяльне життя до 1974 р., коли було закінчено й будову нової церкви на Фавлер вулиці, під числом 50. Дуже легко тепер згадувати весь перебіг історії існування Нюгейвенської парафії, але не так то легко воно прийшлося до сьогоднішнього факту.

Громада, яка нараховує ледве до 50 членів, спромоглася досягнути того, що нині вона має власну церкву, парафіяльну залю і парафіяльний будинок.

Пояснення цього чуда треба безумовно шукати в молитовному заступництві Божої Матері, під св. Покрову якої присвячена і віддана Українська Церква та й в усвідомленні громадою, що боротьба за волю і незалежність від Москви, не була даремно; це усвідомлення давало громаді надхнення до творчої роботи, подібно до почуття радости, про яку згадував наш геній Т. Шевченко у словах: „А я собі у бур'яні молюся Богу, і не знаю, чому, маленькому мені тоді, так приємно молилося...".

До цього треба ще додати й вміле керівництво з боку енергійного парафіяльного уряду, під головуванням його довголітнього голови П. Корнієнка і досвідченого будівельного контрактора, члена нашої парафії, І. Заковоротного, який ощадно перевів усі будівельні роботи. Тепер перед громадою стоїть велике завдання — успішно вив'язатися зі своїх фінансових зобов'язань, які набагато перевищують нормальні надходження від членів парафії. Головна фінансова допомога надійшла від Українського Робітничого Союзу та від самообкладання членів парафії по 500 і 1000 долярів. Сподіваємось що з Божої допомогою і самопожертвенністю членів парафії і це завдання буде успішно виконано.

Тепер парафія готується до надзвичайної події — посвячення новозбудованої церкви, яке має відбутися у неділю 9-го червня ц. р., і яке переведе Впреосв. Архиєпископ Владика Марко у сослужінні довколишнього духовенства. Всім гостям, і дальнім, і ближчим будемо раді.

Прот. М. Чернявський

ТАРЗАН Ч. 7120. Тарзан погоджується допомогти Крисповi

Ну, Петре, пора мені й Ітові вирушати в дорогу... Дякуємо тобі за твою гостинність!

Чому ви не залишитеся ще на кілька днів? Ітові це сподобалося б...

... Але я, приятелю, „негідник"! Насправді... є ще й інша причина, чому я передаю запрошення... Хочу, щоб ти зі мною перевів інспекцію заповідника!

Мені досі не пощастило запобігти вбиванню дичини... і я думав...

Іто дуже радо відложить свій поворот до школи... Щодо мене, то ти заторкнув моє слабе місці, апелюючи до моєї любови тварин!